

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izmisi nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld. za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 0 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četrstopenjske petič-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Taafejeva šestletnica.

Na Dunaji 18. februvarja.

Včeraj in danes sodijo se po časopisih dela grofa Taafeja, kakor so prihajala v zadnjih šestih letih. Predvčerajšnjim je doteklo ravno šest let, da se je v uradni „Wiener Zeitung“ objavilo pismo cesarjevo, katero je dalo slovo ministerskemu predsedniku knezu Adolfu Auerspergu a notranjim našim ministrom imenovalo grofa Edvarda Taafeja. Ta spomin in pa sedanja parlamentna situacija, ki daje ugibati o stojali vladajočega kabineta, vzbudila je kritiko o vseh in nevspehih iz vse dobe Taafejeve. Kritika ta je jednostranska, kakor je jednostransko stališče glasila, ki kritiko priobčuje. Objektivnosti tudi pri tej priliki zastonj iščeš po časopisji, vse je le zavisno od barve očal, katera morajo natikati poročevalci, da stvari tako opazujejo in slikajo, kakor jim veli doslednost, doslednost zastopanja strankarskih interesov. Toda grof Taafe ravno ni tako črn, kakor ga delajo nemško-liberalni listi, da bi s takim strašilom plašili nervozno nemško mnenje in najvišje merodavne kroge; na drugi strani ga pa tudi ni treba predočevati nam v beli, angeljski srjaci s presvitlo gloaro okolo glave, kakor ga nam za varuha vzpostavljajo oficijozni in po devotnih potih hodeči čuvarji javnega mnenja.

Slovenskega našega naroda glas ne seže v deveto politično vas. Ni ga toliko, da bi ministre postavljali in odstavljali. Za to je abotno, če se skuša usiljevati nam nazore, ki neso kongruentni s fakičnim položajem. Naš narod sme vedeti, mora vedeti resnico, kakeršna je. Saj jo tudi za Taafejeve vlade prenaša britko resnico, zakaj ne bi smel tudi vedeti za-njo? Oficijozni neso sv. Roka psi, da bi nam z jezikom mogli hladiti rane. Če bi se pa to zgodilo, če bi se mi s tem lizanjem dali potolažiti, potem gorje naši pravici in svobodi: rane se nam bodo z vrha lizale, a bolezen se nam bode še bolj v živo ujedala v meso, dokler nas popolnem ne ujé.

Občutki naši pri šestletnici Taafejevega ministrovstva smejo in morajo biti hladni. Brez navdušenja jo praznujemo, a tudi ne srditi. Vse vkupe bi se dalo imenovati: neslan krop. Najboljše na grofu Taafeji je njegov program. On ima program, to je res, lep program. Pravijo, da je že mnogo,

če se je mnogo hotelo. To državniško tolažilo ima lahko tudi sedanji ministerski predsednik. On hoče velike stvari, to pa za-se, za državno denarnico in za državljane. Kaj pa je dosegel? Za-se vse, namreč podporo državnega zbora; za državno denarnico pa je dobil vire novih dohodkov, ki bodo skušali zasuti brezno deficita. Prestolni govor bi bil tako spolnjen v nekaterih točkah, in Taafejeva misija bi bila zvršena — ako bi politika imela skrbeti samo za abstraktno državo, samo za njeno konstitucionalno formo, samo za fiskus. Toda v državi živijo tudi ljudje, ki hote imeti kruha, dušne brane, svobodnega dihanja, varnega življenja. In to v čisljih imejoč, obetal je grof Taafe nam državljanom v prestolnem govoru in v adresnem odboru, da bodo državljani, narodi pomirjeni na podstavi enakopravnosti, da dobodemo pravice svoje, lepa gospodarstva in zlato politično svobodo. V roke smo si segli, mož-beseda. Od naše strani se je pogodba spolnila do zadnje pičice, saj je pa tudi zahtevanje pobijalo zahtevanje! Kaj pa je nam za to dajal in dopuščal grof Taafe? Dajal in dopuščal je po slovanskih pokrajinah uradovanje in upravljanje, ki ni niti po imenu niti po vsebini v soglasji z gaslom, ki si ga je sedanji predsednik pripel na zastavo svoje vlade, niti s programom, ki se je vzajemno določil s sedanjo državnozbornsko večino in v kojega ime je jedino-le mogoča skupna hoja. Kje je kak zakon, ki bi se skladal z narodnopravnimi intencijami prestolnega govora? Mestu, da bi vlada sama priganjala k delu za enakopravno ureditev razmer, morala je njo večina priganjati in siliti k zvrševanju enakopravnostnega načela, — s kakšnim vspehom, to vemo vsi predobro! Poslanci, ki so podpirali vlado, imeli so hujše boje za svoj, od vlade načelno priznani program, kakor pa levica sama, a levica smela se je boriti z vso paro proti grofu Taafeju, desnica pa ni žugati smela. Poglavitna točka Taafejevega programa, točka, ki se tiče državljanov samih, njihovega enakopravnega življenja, garancij za svobodno pravo individualnega razvoja, ta točka je še tam, kjer je bila, prazna lupina za nas Slovence, v prvi vrsti za nas Slovence. In ta misel nam je tako živa, tako malo tolažljiva, da tudi pri politiki grofa Taafeja, pri njegovi ministerski šestletnici vidimo v Avstriji — le pobeljen grob.

O društvenih govorih.

II.

Videli smo, da bi imeli tudi meščani, ne pa samo kmetijski ljudje dobička dovolj, ko bi se po naših društvenih občinstvo poučevalo z govori bolj pogostoma, videli pa smo tudi, da bi ne pogrešali zmognih močij, ko bi se taka navada udomačila. In kakoršne so naše razmere, bi bil postni čas najprimernejši zato v obče in posebno tudi glede na naša društva. Znano je namreč da po leti na kmetih društva bolj ali manj počivajo, ker poljsko delo ne dovoljuje kmetu, da bi sploh kaj storil v društvenem oziru. Začetkom zime ali od Adventa do Novega leta se po največ osnuje kaka veselica; od sv. treh kraljev pobere Pust za se ves čast, ostaje torej samo Post, ker po Velikej noči se zopet začne delo na polji.

Blizu jednake razmere, če tudi nekaj iz drugih razlogov, gospodujejo pa tudi v mestih in tako je tedaj postni čas jedini del leta, kadar bi se v v naših društvenih dalo z govori kaj doseči. Seveda se zdi mnogokomu nehvaležno delo, pripravljati se za občinstvo, ki se za take prilike zbira samo v malem številu. Ali preudariti je, da naši ljudje neso doslej imeli povodov, navduševati se za obiskavanje govornikov, kakor jih mi mislimo. Naše občinstvo bi se moralo še le privajati na govore, v to pa je treba najprej začeti in se torej zadovoljiti od začetka, če dojde tudi malo poslušalcev. Množico poslušalcev si je treba s trudom priboriti in to je možno doseči le polagoma. Sicer pa utegne tudi malo poslušalcev raznesti prepričanje, da je vredno hoditi poslušati take govore. Mnogi, ki bi radi govorili ali ki bi mogli govoriti, se pa boje, da je ne pogodijo prav in vsled okornosti, resnične ali domišljene, se rajši umaknejo. Navadno so pri nas najmanj bojazljivi učitelji in duhovniki, kar dokazuje, da prejšnje vaje za druge namene pomagajo in osrčujejo, da taki govorniki nastopajo neustrašeni tudi pred društvenim občinstvom. V obče pa je bojazen prevelika, najbolj zaradi tega, ker se premalo uvaževa namen društvenih govorov, kakor bi jih mi zahtevali, zato se govorniki z večine napačno pripravljajo, ter ozirajo tudi na strani, katerih bi ne smeli poštovati. Na kmetih menijo dotični govor-

LISTEK.

Pismo iz Kamnika.

(Konec.)

Ker je pijančevanje baje že tedaj, četudi ne v tolikej meri ko danes, se gojilo, ko imamo v vsakej drugi hiši krčmo, imela je Veronika vzlasti ob nedeljah po noči mnogo opravka; tu je divjala, kakor obsedena gori in doli in napadala čestilce vinskega boga. Kmalu so se odvadili ljudje, ostajati čez po stavno uro v krčmi in mnogo pijancev bilo je vsled tega izpreobrnjenih.

Kako prav bi bilo, mimogrede rečeno, ko bi Veronika še bila! kako dobra dela izvrševala bi v naših dneh! Ako bi tudi sedaj te čase prežala na tiste, ki tako radi zjutraj prihajajo domov, ter planila nanje kje sredi pota, — koliko bi bilo pomagano s tem blagostanju tega ali onega izgubljenca, ko bi se bali še — Veronike.

Tudi meni se prikaže včasih. Sedaj v pomladi, kadar se jame tajati sneg in se bodo videle samo še bele lise na gorah in pašnikih, zbudila se bode

iz zimskega spanja ter bode pohajala gori po brdih svetega Primoža. V znamenji pod cerkvijo prebiva in kadar bode posebno lepo popoldne, videl bodem nje vejoče belo krilo plapolati na višnjevkastih tleh in čul bodem, kako poje in piska na trobentice. Oj in po leti! to bode veselje!

Navado imam, da v toplih nočeh tedaj, kadar zori žito in vzlasti, ako sije luna celo noč, pohajam po polji in sanjam o krasoti prirode, — o svobodi našega naroda in sploh o „visocih rečeh.“

Tedaj pa skrivnostno zašumi mej žitom skozi tihotno sveto noč in glej! — po resah pšeničnega klasovja priveje belo krilce nebeške deklice ona sama pa stopi k meni ter mi žalostno-resno-smehljajoče poda roko. Potem mi navadno jame tožiti o slabem in spridenem sedanosti — toži o teh Kamničanih, ki jih je nekaj tako imela rada, a zdaj da so se jej izneverili popolnem, ker so dali prvotnej domačnosti slovo ter jeli poslušati nemške podpihivalce ter se navzemati od njih te — „talmi-kulture“.

Ali zdaj je ni več! v skali je zaprta; kajti sveti dekan Vojska so jo „pánali“, da ne sme več na svitlo.

Le kdor bi bil tako pogumen in celo svoje

življenje nedolžen, bodisi že duhovnik ali ne, da gre k njej v tamno skalovje skozi okno, ki se vidi v strmi skali, ter jo trikrat udari z blagoslovljeno šibo — oni bode jo rešil iz zakletja, in njegovi bodo vsi neizmerni zakladi.

Te operacije se je baje že hotelo lotiti nekdanje naše mestno starejšinstvo, ter kar na vrat na nos prevrniti skalo Malega grada, da se Veronika z zakladi vred izlušči iz nje.

Ali stvar je zopet izkadila se v nič, bodisi, da starejšinstvo ni imelo dosti poguma, ali pa je bil v njihovej sredi kdo nad čegar „nedolžnostjo“ bi se bilo smelo dvomiti — s kratka: Veronika sedi še vedno zakleta v skali, čeravno bi njeno bogastvo silno koristilo našemu mestu. —

Še neke bajke se spominjam — Vil!

Da so bile pri nas Vile, kakor tudi po vsem Slovenskem, o tem ni dvomiti. Ali tudi one so izginole v svoje basniško pogorje ter ni jih videti več. Pri nas ostala je še jedna na površji, ali kdo jo vidi? lahko bi jih soštel na prstih jedne roke!

Ranjki beneficijat Waland baje da jo je videl in bil je silno star in silno bogat.

„Kako je bilo prijazno v onih časih,“ pripo-

niki, da se morajo ravnati po dveh ali treh omikancih, ki po naključju dojdejo poslušat mej pristo občinstvo. Vsled tega imajo govori učeno obliko, katera nikakor ne ugaja našim kmetskim društvom. Jednako napačna načela poštevali so govorniki v naših mestnih, podpornih in rokodelskih društvih, kjer bi se morala vsebina odbirati in po obliki snovati, kakor zahteva razum priprostih poslušalcev. Poslednji vendar neso zato, da bi se hotel kdo šopiriti pred njimi z omiko in znanostjo, katero si je kje drugje pridobil za drugo rabo, najmanj pa, da bi jo izročeval v obliki, do katere ne more brez težave priprosto razum.

Pa tudi za meščansko občinstvo je neprimeren aparat in pomp, s katerim stopajo naši govorniki pred nalašč vabljene ali v obče pred društveno poslušalstvo.

Najsplošnejša in jako velika napaka pa je v tem, da naši govorniki svoje izdelke berejo pred občinstvom. Brati ni možno brez posebne izurjenosti tako, kakor se govori, in ni pozabiti, da tudi više omikani ljudje ne prinesejo iz velikih šol onega izvežbanja, katero bi prouzročevalo pravo, logično naglašano branje, in kdor je v obče dober bralec, mora to lastnost priboriti si s posebnim trudom zunaj šole. Torej tudi, če je govor izvrstno ustrojen za dotično občinstvo, ne napravi zaželjenega utisa in uspeha jedino zato, ker ga dotičnik bere, namesto da bi ga v resnici govoril.

Bolje jo oni pogodi, ki si govor spiše in potem prisvoji na pamet; kajti tudi če je pri spisavanju okorno koval mnogotere stavke, jih spreminja in preustroji, ko se govor uči na pamet. Spomin namreč si snovi toliko laže prisvoji, kolikor krajši in okrožnejši so stavki, tedaj taki, kakor jih tudi občinstvo laže razumeva. Naši govorniki pa pri snovanju govorov preradi pozabijo na poslušalstvo in gledajo v veliko večji meri na to, kako bi se njih izdelek odlikoval, ko bi ga dali natisniti. In že naprej izdelujejo govore bolj za tisk, nego za poslušalce. S tem pa pravi nameri nasprotujejo in škodujejo. Spis, napravljen za tisk, ne more uga-jati popolnemu namenu, ki ima pred očmi neposredno in v prvi vrsti poslušalce. Taki govori imajo že v korenini konstitutivno napako. Govori se morajo izdelati za poslušalce, in beroče občinstvo mora vedeti, da tiskani govor jim ne podaje tega, kar je govornik s svojimi pomočki izročil poslušalcem. Kdor da torej svoj govor v tisk, naj se ne pritožuje, če ga neso prišli poslušat v obilem številu. Saj to občinstvo laže doseže kot bralstvo, nego poslušalstvo. Ob enem je bralstvo za vsako priliko prosto ustoppine, katero mora poštovati tu pa tam, če tudi za blagodejne namene, poslušajoče občinstvo. Kdor namerja tiskati svoj govor, naj ga za bralce predela, toraj naj nikakor ne pozabi osnovati govor najprej za poslušalce in še le potem predelati tudi za bralce. Drugače ne ustreže ne tem ne onim popolnem.

Tudi bi bilo jako čudno s pisanim za tisk pripravljenim govorom stopiti pred kmetske poslušalce, in za tega del mora govorniku določevati že takt, da ne bere pred takim občinstvom, kar bi mu imel s priprosto besedo razlagati, vsaj toliko priprosto, kakor se razlaga na leci. Jednako smešno pa bi bilo, ko bi kdo s poudarkom kakega profesorja nemških vseučilišč govoril iz svojih papirjev me-

veduje sloneča mi ob ramenih „kako je bilo prijazno v onih jasnih dnovih, ko je Kamničanom celo po noči sijalo sonce! smela sem bivati po njihovih hišah in z mojimi tovaršicami storile smo jim toliko dobrega! Ali stari so pomrli in mladi postali so ošabni in neumni in izgnali so me od praga.

Gori se zdaj potikam po hribih, ondi je še nekaj ljudstva, ki me ne zaničuje in, ko bi tebe ne bilo, celo nikoli bi me ne bilo več v nižavo.

Včasih zbere se jih tudi več v jedne noči okoli mene in to tedaj, kadar imajo kakov „rendez-vous“.

Tu je vila Golovška, Kleška, Triglavška, Kraška in več drugih. Vsaka pa ve dosti pripovedovati o svojem kraju, vendar vse tožijo namreč, da Slovenci ne hodijo pravih potov do svojega cila, ker popuščajo sledi srečnega bajestva in prvotnih navad. Zlasti Golovška se kar utolažiti ne dá . . . njej ni celo na Golovci več po volji, dim Ljubljanski škoduje njenim eteričnim čutnicam, — „ti Ljubljanski dimniki“ pravi „devajo v svoje pipe vedno preveč — opiuma.“

Ko se nagne mej takimi pogovori že nad po-

ščanskemu našemu občinstvu. Taka predavanja pri nas neso na pravem mestu in še velike šole drugih narodov dokazujejo dejanski, da celo one ne potrebujejo neizogibno takih predavanj. Kjer je treba citatov ali pa števil, tam so po največ zapiski primerni, in jedino teh pomočkov se poslužujejo na pr. profesorji italijanskih velikih šol. Toraj še snovi, katere se razširjajo na šolska poluletja, se izročajo visokošolcem brez pisanih zvezkov, koliko laže je to možno izvršiti za jeden sam govor, ki se razteza po največ na jedno uro dolgoti!

To stran je treba poudarjati za naše razmere, kolikor bolj posnemamo nemške profesorje tudi glede na pomočke in obliko ustnega poučevanja in kolikor bolj pri nas malo da ne izključno samo srednješolski profesorji govore o raznih naših mestnih društvih. Kdor bi pa menil, da govor brez pisanega papirja izgubi po notranji veljavi in zunanji obliki, češ, da govornik se potem ne pripravlja toliko zaresno, kakor s pisano snovjo, sodi jako poniževalno o naših „govornikih“. Poslednji imajo vendar toliko spoštovanja do svojega občinstva, da zanje dotične snovi dostojno uredé in osnujejo. In če se, kakor mi zahtevamo, naučé svojih govorov na pamet, so prisiljeni, snovi razdeliti naravno, bolj ali manj logično, da si jih tudi za tega del lože zapomnijo. Nasprotno pa oni, ki namerjajo „govoriti“ s papirja svoj pisani govor, še bolj brezskrbno naslanjajo na svoj „pisani“ spomin, kateremu je možno zadoščevati tudi s tem, da se kaj naglo skrpa in kdo bi zanikal, da se ni po tej poti že krpalo tudi pri nas in tako grešilo proti slovenskemu občinstvu? Po tem takem dobi namera, govoriti na pamet, dobiček ne samo v lepše osnovanih stavkih, ampak tudi po logično urejenih osnutkih. Zaradi tega bi bilo naše govornike nekako siliti, da govore na pamet svoje izdelke, naj se jih naučé na podstavi pisanih govorov ali pa samo na podlagi logično urejenega okostja, kateremu potem dajo s priprosto besedo primerno zunanj obliko. Občinstvo ne izgubi zaradi tega nič, pač pa pridobi na vse strani, ker mu more govornik toliko bolj živo poudarjati in priporočati glavne strani svoje glavne namere. Govornik sam pa se privadi z večkratnim nastopom one oblike in pravilne izreke, katero ima od začetka samo v spisavanju govorov v oblasti.

Nasproti govornikom, ki morajo snovi pojasnjevati s pomočjo na pr. fizikalnih eksperimentov, takih opominov že zdaj treba ni, ker našim fizikom bi se še sanjalo ne, da bi se ob predočevanju in kazanju kakega stroja ali aparata opirali na kak tekst, ki bi ga bili doma spisali. Kakor delajo ti, tako se mora uvesti navada v obče pri nas, in nam je tu samo še spregovoriti nekoliko o predmetih, ki naj bi se izbirali za društvene govore.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 20. februarja.

Kakor je že znano, Čehi neso tako ponižni, kakor mi Slovenci, kadar gre za pravo svojega materinega jezika. Povsod zahtevajo, da se češčini priznajo ista prava, kakor nemščini. Te dni je bila pred **upravnim sodiščem** na Dunaji obravnava o pravdi mej Franom Steinerjem in Pražkim mestom zastran zgradbe neke žage. Zagovornik Steinerjev, dr. Vašaty, je v začetku svojega govora iz-

lunoči, vzemo me božestva v svoje skrito domovje — v notranje Bistriških planin.

Ondi odpre se mojemu pogledu nov, a znani svet. Pred sabo vidim Slovenijo, celo, združeno. Bela mesta snažne vasice in trgi blišče se raztreseni po širnej planjavi. Vmes pa živi „narod neštet“, — slovenski narod v dobi dovršenosti svojega duševnega razvitka. Povsodi sije zadovoljnost in mirno blagostanje smešlja se od solčnih ravnin in bregov. Blag materni jezik, omit nečistih tujih prog govori se v narodu, — čist, — inteligenten — književni jezik slovenski!

Kakor z visocega odra zrem notri v ta srečni domači svet; slast prekipeva mi v srci in komaj še čujem ječanje bolnega otroka, katerega ziblje jedna mojih tovarišic za menoj. Druge zbrale so se okolu deteta ter žalostno pogledujejo v blede mu ličice.

Zelo dvomijo, da bi kedaj prišlo do pravega zdravlja in ako ostane baš pri življenji — do krepke rasti.

Kdo je to dete? — — srečna bodočnost Slovenstva! — — Spretni dopisnik.

javil, da bode iz uljudnosti govoril nemški, dasiravno ima po osnovnih državnih zakonih pravico zagovarjati svojega klijenta tudi v češčini. Predsednik grof Belcredi mu je ugovarjal, da je jezik pri obravnava upravnega sodišča nemški. Dr. Vašaty mu je pa odgovoril, da mu nobena taka določba ni znana, ako je pa katera, je nezakonita. On mora tedaj prosvedovati proti temu, da bi se morale izključljivo v nemščini vršiti obravnave upravnega sodišča. To možko potegovanje za pravo materinščine českega odvetnika mora biti nam Slovencem v izgled.

Jelinek, profesor na Dunajskem vseučilišču, izdal je knjigo, v kateri dokazuje potrebo **ustavnega sodišča** v Avstriji. To sodišče naj bi odločevalo o pritožbah proti volitvam deželnih in državnih poslancev, o tem, ali je za kak zakon treba le navadne ali pa dvetretjinske večine, in o kompetenci državnega zbora in deželnih zborov za sklepanje kakega zakona. Dosedaj so o teh vprašanjih odločevale parlamentne večine. Te so pa stranke, in kot take tudi strankarske. Zato je zmiraj nevarnost, da ne bi taka odločitev, ki je velike važnosti za parlamentno življenje, ne bila strankarska. Take naprave še že na Angleškem in Švedskem. Na Angleškem odločujejo o pritožbah proti volitvam poslancev višja državna sodišča Common pleas v Londonu, Court of Common pleas v Dublinu in škotski Court of sessions. Sodec objavi uradno razsodbo predsedniku spodnje zbornice in proti tej razsodbi ni nobene pritožbe. Švedski osnovni zakoni z 1866. in 1876. leta imajo podobne določbe. Pa ne le v teh dveh državah je tako, marveč tudi Ogerska je 1874. leta sklenila podoben zakon, samo, da se še do danes ni izvel.

Poslednje volitve v trgovske zbornice na **Českem** so za Čehe jako ugodno izpale. V Pražki, Plzenski in Budejoviški trgovski zbornici imajo sedaj večino. Samo v Hebski in Liberski prevladujejo še Nemci. V poslednji se pa Čehi nadejajo vendar zmagati v sekcijah, v katerih so mali davkoplačevalci. S tem ugodnim vspehom pridobé Čehi 7 deželnih in 4 državne poslance. Še bolj se pa vidi, kak vspeh so dosegli Čehi, če se pomisli, da so pridobili v Budejoviški trgovski zbornici večino, v kateri do sedaj še nobenega zastopnika imeli neso. Govori se, da so židje večinoma s Čehi glasovali, kar pa ne vemo, ali je res ali ne, kajti drugod so židi zagrizeni n-mčurji in do sedaj so bili tudi na Českem. Ako so se res spreobrnil, tega pač neso storili iz pravicoljubnosti, ampak iz družih bolj sebičnih ozirov.

Nemškemu Schulvereinu že tudi manjka denarja. Odbor je v poslednji seji dovolil podpore nekaterim šolam, mej drugim za nemško šolo v Mavrlu na Kočevskem, a ko je začel pretresovati račun za minulo in proračun za bodoče leto, pokazalo se je, da so lani bili preradodarni. Zato se je sklenilo, letos varčneje gospodariti in pa energičneje nabirati nove darove. Nemškemu učiteljskemu Schulvereinu ne bode mogel graditi za slovenske dežele, kakor so to želeli nekateri naši nemčurji. Mej Nemci že tudi pojema navdušenje za to društvo, ko so se preverili, da ne dela tacihi čudežev, kakor so sprva pričakovali.

Vnanje države.

Kakor smo že povedali, dalo je **grško** ministerstvo svojo ostavko. Ministerski predsednik priporočil je kralju Delyannisa svojim naslednikom. Delyannis je v budgetni debati najhujše napadal ministerstvo. Hudo je kritikoval davčne zakone. Kazal je, da vojni budget presega 20 milijonov in so se skupni državni stroški povišali s 45 na 85 milijonov.

Turška vlača se je pritožila pri zastopnikih velevladi, da sta bolgarska in rumunska vlada konfiskovali posestva maršala Nusret paše v Bolgariji in Dobrudži. Sklicuje se na Berolinski dogovor, kateri varuje mohamedancem posestne pravice, naj že bivajo v Bolgariji in Dobrudži, ali pa ne.

Zdaj ni nobene dvojbe, da je Gordon mrtev, kajti k angleškemu poveljništvu prišel je njegov sel George in poročil: Ko je Gordon zapazil, da so **sudan**ski ustajniki udrli v mesto, hotel je bežati v katoliško misijonsko poslopje. To hišo so pa že bili zasedli ustajniki, zato se je vrnil in gredoč nazaj bil ubit. Arabci so pomorili vse bele ljudi in pometal jih v Nil. Gordon je že naprej vedel za svojo osodo in zato pisal več pisem, v katerih se je poslovol od svojih prijateljev. Ta pisma prinesel je sel sabo. Wilsonu je pisal, da zna, da pride angleška pomoč, pa se boji, da bode najbrž že prepozno. — Angleške čete so 14. t. m. ostavile Gubat in umaknile se proti Abu-Klei. Morda se vrnejo celo v Gakdul, kjer je več vode. Govori se, da Mahdi s 50.000 ustajniki in mnogimi topovi prodira proti Metammehu. — Mahdi se ravna v vsem tudi v organizaciji vojske po starih kalifih. Deset mož sestavlja „bratovščino“, katerej zapoveduje najstariši. Deset bratovščin sestavlja stotnjico, deset stotnij polk. Vsak polk ima platneno zastavo, na kateri je Mahdijevo vojno znamenje (dva meča navskriž). Zastava vsakega polka je druge barve. Ako se kak vojak posebno odlikuje, dobi darilo v denarjih, ali pa avanzuje za jedno stopinjo, to je postane prvi, drugi itd. v bratovščini. Ako se še dalje dobro vede, postane tudi ferik ali emir. Ako Mahdi sam zapoveduje, obdaja ga deset emirov, deset ordonančnih častnikov

in štirje barjaktarji na konjih. Na zadnje imenovanih deset emirov je ob enem najvišje vojno sodišče.

Velikega pomena za daljni razvoj dogodkov na **francosko-kitajskem** bojišču je zajetje Lang-Sona. Veliko težav morale so francoske čete premagati, predno so prisvojile to mesto. Morali so prodirati po čisto neznanih krajih, po pragozdih, vse kar so potrebovali, morali so voziti seboj, celo vodo. Ti kraji sicer niso brez vode, a ta voda je po organskih tvarinah in raznih rudninah otrovana, da je ne smejo piti ne ljudje, ne živina. Kako da je ta kraj neznan, kaže to, da se je dosedaj vedno mislilo, da reka Song-Ki-Kong, katera teče mimo Lang-Sona, izteka v tonkinski zaliv, in tako je tudi načrtana na vseh zemljevidih, a sedaj se je pokazalo, da teče naravnost na nasprotno stran proti severu, ter se izteka potem v Kantonsko reko. Malo od Lang-Sona je That-Ke, kjer je kitajska meja, ki je zagrajena z debelim zidom, uhod ceste pa zapirajo debela vrata. S prisvojenjem That-Ke bodo Francozi zabranili daljne napade Kitajcev v Tonking. Zguba Lang-Sona bode gotovo jako potrli Kitajce in najbrž bodo sedaj kmalu voljni sklepati mir. Ko bi se pa še ne pokorili, bode admiral Courbet bombardoval primorska mesta Ning-Po, Nanking, Tien-Tsin in druga. Ko bi se pa Kitaj do poletja ne udal, mislijo Francozi napasti stolico Peking.

Dopisi.

Z Vrhnike 19. februarja. [Izv. dop.] Izginil si zopet za jedno leto zlati, srečni predpustni čas! — Mnogo mičnih in zanimivih veselje bilo je v sl. čitalnicah prirejenih, — a tudi naša čitalnica ni izostala v minolem predpustnem času, ampak pokazala je vrlo gibanje in napredek.

Zabava dne 8. t. m. bila je jedna najboljših zabav, kar jih je do sedaj naša čitalnica na Vrhniki priredila. A da je bila ta zabava v istini zanimiva, izreka se v prvi vrsti zahvala č. gospodu Franu Kotnik-u, ker je pustil v svojej lični in prostorni dvorani primeren oder napraviti, — potem tudi Vrhnškemu, dobro znanemu umetelniku g. Simonu Ogrin-u za dve kulisi, kateri je naslikal, vzlasti za idealno „Talijsko“. — Ob jednom izreka se zahvala vsem Vrhnškim diletantom za trud, da se je na tem odru znana burka „Zamujeni vlak“ dobro predstavljala, — in konečno slavnemu čitalniškemu odboru za to izredno zabavo, — kakor tudi vsem gospodom in damam, ki so obiskali to zabavo in prišli krasno kostumovani. Občinstva bilo je mnogo, dasiravno smo pogrešali gostov iz sosednje Borovnice in iz Logatca. —

Kmalu po 8. uri začel se je ples. Mej kostumovanimi plesalci so se posebno odlikovali gg. iz Kranja in Ljubljane in C-dama v dragoceni obleki, — biser tega večera. Mej plesom, ki je trajal do belega dne, ter se vršil v lepem redu, predstavljala se je po domačih diletantih burka „Zamujeni vlak“.

(Peter), g. Dragotin Tomšič imel je prvo nalogo, katero je v vseh prizorih dobro izpeljal in s tem pokazal svoj talent in veselje do dramatične umetnosti. Le tako naprej! — (Martin), občinski sluga, g. Josip Prosén, pokazal je, da ni bil prvičkrat na odru. Želelo bi se le to, da bi prihodnjič bolj počasi in bolj po domače govoril. Mimike ima še preveč.

(Potokar), gosp. Anton Flis je svojo ulogo v splošno zadovoljnost prav dobro rešil.

(Župan iz Leševja), g. Fran Stojec, bil je prvičkrat na odru, a dramatični talent mu je prirojen; dobro je posnemal, — starega moža, dobro predrugačil navadni govor, samo konečno je nekoliko bojazljiv. — (Hribar), g. Anton Bučar imel je dve nalogi, a obe je izpeljal po sreči; samo to se mu mora reči, da bi bil za salonske naloge veliko boljši, kakor za kmetške.

(Orel), g. Simon Ogrin je pokazal, da ni samo umetelnik na platnu, ampak tudi na gledališkem odru, jedino, na kar bi ga opozarjali je to, da prehitro govori. — Gosp. Toma Kunstelj in g. Leon Lavrič izvela sta tudi srečno svoji ulogi. Prvi bi bil, kar se postave tiče, kakor nalašč za salonske, ali pa za junaške uloge.

Sploh pa se sme reči, da se je igra v zadovoljnost občinstva vršila in da je bil prvi poskus na deskah, ki pomenjajo svet, jako ugoden. Videli smo pri tej predstavi, da imamo mej nežnim in moškim spolom jako nadarjenih in spretnih močij in da se nam je nadejati še marsikakega jednako prijetnega večera. Gg. diletantije in gg. diletanti naj nam kmalu zopet prirede kako predstavo, saj dramatična umetelnost blaži in razveseljuje srce človeško. Torej na svidenje v gledališči!

Domače stvari.

— (Dnevni red mestnega odbora javni seji), katera bode v soboto 21. dan februarja 1885. leta ob 6. uri zvečer v mestni dvorani. I. Naznanila prvostedstva. II. Finančnega odseka poročilo o občinskem proračunu za 1885. leto. III. Šolskega odseka poročilo o I. in II. mestne deške ljudske šole letnem računu o dotaciji za preteklo šolsko leto. Potem tajna seja.

— (Glavna bilancija mestnega posojila Ljubljanskega za 1884 l.) doposlala se nam je danes. Iz nje posnamemo naslednje važnejše podatke: Račun amortizacijske zaklade znaša 104.925 gld. 90 kr.; obligacije 899.932 gld. 75 kr.; klavnična glavica 173.513 gld. 32 1/2 kr.; v eskomptnej banki leži 22.798 gold. 5 kr. po 4 1/2 %, 28.880 gld. 60 kr. po 4 %; v štajerski eskomptni banki 723 gld.; mestna občina Ljubljanska ima dati 48.991 gld. 18 kr., mestne občine ubožna zaklada 5500 gld.; kapital za vojašnico 27.240 gld. 88 kr., račun izgube in dobička 84.977 gld. 10 1/2 kr.; direktorij učitninskega zakupa 19.447 gold. 50 kr.; conto sospeso 14.406 gld. 16 kr. Račun loterijskega posojila bilansuje s 1.508.162 gld. 84 kr., račun obresti 60.235 gold. 24 kr. dohodek mestne klavnice 7.281 gld. 66 kr. itd. Ob jednom dobili smo seznam denarnega prometa mestne blagajne od 1. do 31. januarja t. l. Dohodkov z ušteto gotovino koncem l. l. (11.877 gold. 59 kr.) bilo je v gotovini 20.249 gld. 21 kr., stroškov pa 20.358 gld. 10 kr., torej 108 gld. 89 kr. primanjkljaja. Mej troški nahajamo mej drugim 4.135 gld. 76 kr. za čiščenje mesta, 5620 gold. za izredne stroške itd.

— (Iz Ptuja) se nam 19. t. m. piše: Prvi zbor slovenskega katoliškega političnega društva „Pozor-a“ v Ptuiju bode 2. marca t. l. popoldne. Dnevni red naznanil se bode v kratkem. K zboru prišel bode tudi državni in deželni poslanec gosp. Božidar Raič.

— (Na gimnaziji v Mariboru) se Slovencem tako godi, da hočejo oditi drugam, posebno v Celje. Iz 7. razreda hotelo je pobegniti 7 Slovencev, da bi potem samo 3 dijaki ostali. Vsled tega so se nekim Germanom, kakor piše „Slov. Gospodar“, vender začeli lasje ježiti.

— (Društvo tiskarjev Kranjske) imelo je 14. t. m. svoj redni letni občni zbor, katerega se je udeležilo okolu 50 članov. Društvo ima 78 rednih ter 7 podpornih članov. Stanje blagajnice je ugodno ter se je bolnikom izplačalo 378 gld. 72 kr.; prejemkov bilo je pretečeno leto 1049 gld. 35 kr., a izdatkov 547 gld. 62 kr.; skupno premoženje blagajnice za bolne, potujoče in onemogle člane ter blagajnice udov znaša 8087 gld. 65 kr. — V novi odbor za leto 1885 bili so izvoljeni naslednji gg. člani: L. Breskvar, predsednik; T. Bavec, namestnik; glavni blagajnik: J. Kozelj; izobraževalnega odseka blagajnik: A. Majer; zapisnikarja: H. Sperling in Iv. Justin in knjižničarja: J. Pance in F. Gogola. Revizorja: L. Träger in F. Sakser. — Društveni zdravnik je g. dr. Derč. — Ustanovila se je tudi blagajnica za sirote tiskarjev, ter se je v to odločila ustanovna 300 gld. Izrekla se je zahvala gg. darovateljem in podpornikom društva in sicer g. prof. Levcu, kranjski hranilnici in založništvom časopisov, katera prepuščajo društvu brezplačno liste v prečitanje.

— (K karakteristiki Nemcev.) Kako strastno sovražijo Nemci vse, kar je slovanskega ali kar vsaj na slovansčino spominja, kažetu naslednji dogodbi. — K zadnjaj Berolinskej razstavi je poslal nekaj slik tudi sloveči poljski slikar Matejko. Jednej izmej teh slik „Herzog Albrecht von Preussen leistet dem polnischen Könige Sigismund den Huldigungseid“ se je priznala prva zlata svetinja, toda s pristavkom, da se mu radi „šovinistiške tendence“ zlata svetinja — — — ne podeli. — Kmalu potem nastopita v Berolinskem gledališču pevec Mierzwinski in gospodičina Zimaier, oba Poljaka. Občinstvo ju je radi res izbornega igranja z naudušenostjo vsprejelo, posebno je pa gospodičina Zimaier očarovala občinstvo Berolinsko s svojim petjem, da je celo Poljakom sovražna „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ gospodičino Zimaier-ovo imenovala „redko, prav redko prikazen.“ Oficijozna „Post“ omenja, da je občinstvo pri odhodu gospdč. Zimaier-ovo obsipalo s cveticami in dostavlja: „To je res prav važna stvar. Nam ne pride na misel, tema umetnikoma odrekati

nadarjenosti in tajiti velikega pomena, a to moramo omeniti, da je vsak Poljak in vsaka Poljakinja. posebno če je tako lepa in priljudna kakor gospdč. Zimaier, kos poljskega emisarja in agitatorja. Videli smo baš pred kratkim, da je le malo manjkalo, da ni Matejko za svoj „preussenfressendes Bild“ dobil zlate svetinje in skoro gotovo je, da Poljaki vsako priznanje in ploskanje, katero se jim skaže, smatrajo za vzpodbujajo k ustaji.“ To tetko je potolažila klerikalna „Grmania“ češ, Berolinsko občinstvo gotovo ni mislilo na ponovljenje Poljske in prijazni couplet gospdč. Zimaier-ove gotovo ne bo oživil kraljestva Piastov in Jagelonov. Taki so Nemci v „reichu“, so li naši kaj boljši?

— (Umrli) je večer zvečer v Trstu baron Karol Rittmeyer, posestnik lepe vile na Bledu.

— (Potres) čutili so na pepelnico v Št Petru pri Rudolfovem.

— (Vojak ustreljen.) V Proseku se je minuli teden vojak pešpolka št. 97 pri vojaških vajah vsled lastne neprevidnosti ustrelil. Pogreba udeležil se je tudi slučajno v Trstu navzočni brigadir generalmajor pl. Groller iz Ljubljane.

— (Tatvina.) V Globokem v Brežiškem okraji ukral je iz rudnika neznan tat mej drugim dva funta dinamita in nekoliko netfl.

— (Kolki.) Ne vidi se nam odveč, ako se še opozarjamo občinstvo, da se stari kolki iz leta 1883 rabiti smejo le še do konca tega meseca, da se pa zamenjevati morejo za nove kolke iz leta 1885 do konca aprila meseca t. l. Kadar pa doteče mesec april t. l., zamena ni več dovoljena in tudi pravna pisma, ki bi od 28. dne februarja t. l. imela stare kolke, kaznjena bodo po pristojbinskem zakonu tako, kakor da nima nobenega kolka na sebi.

— (Glede ustaljevanja mere in vage.) Poroča se nam zanesljivo z Dunaja, da se v kratkem uvede drug način, kako ustaljevati, to se pravi določevati, oziroma prenavljati zarezne raznim meram in vagam. Preustrojili se bodo namreč ustaljitveni uradi (Aichämter). Tudi pri nas, kakor se že sedaj godi po tujih deželah, uvede se sistem ambulanta ustaljevanja, to je: uradniki bodo prišli v vas, ki bode želela to, ter tam na mestu bodo ustalili mere in vage. S tem bode ustrezno zlasti ljudem po deželi, katerim ne bode treba zavoljo ustaljevanja nositi posode in uteže ter vage v mesto, a v prid bode nova uredba tudi državnim blagajnic, ker bode menj siliti treba k prenavljanju mer in bode torej odpadlo več ali menj ustaljitvenih uradov in uradnikov, ki se tu pa tam pri nas imenujejo „merčuni“.

— (Narodna čitalnica v Ptuiju) ima dne 8. marca t. l. ob 5. uri popoldne v svojih prostorih „Narodnem domu“ svoj letni občni zbor s sledečim dnevnim redom: 1. Nagovor predsednikov. 2. Poročilo tajnikovo. 3. Poročilo blagajnikovo. 4. Poročilo preglednega odseka. 5. Volitev predsednika. 6. Volitev odbora. 7. Posameznosti. — K tej seji uljudno vabi odbor.

— (P. n. društveniki „hranilnega in posojilnega društva“ v Ptuiju) se uljudno vabijo k rednemu občnemu zboru na 2. marca t. l. ob dveh popoldne v društvenih prostorih v „Narodnem domu“. Dnevni red: a) Poročilo nadzorništva o letnem računu; b) sklepanje o porabi čistega dobička; c) volitev ravnateljstva; d) volitev nadzorništva; e) razni predlogi. Za odbor:

A. Jurca, predsednik, (Savinjske posojilnice v Žavci) računskemu sklepu za četrto upravno leto (1884) povzamemo, da je imel ta zavod 76.666 gld. 87 kr. hranilnih ulog, razposojenega denarja 86.426 gld.; društvenih deležev 565, letnega prometa pa 158.780 gld. 42 kr. Reservni fond narastel je na 3374 gld. 76 kr. Hranilne uloge obrestujejo se po 5%, za posojila plačuje se 6%. Tudi ta posojilnica jako lepo napreduje in njeno načelstvo sme biti veselo na vspehe svojega previdnega delovanja.

— (Posojilnica Makolska) imela je lani 5498 gld. 73 kr. dohodkov.

— (Grbi avstro-ogerskih mest.) Začeli so pod tem naslovom na Dunaji izhajati v knjigotrznici Schroll-ovi snopiči po 5 gld., v katerih bode zbranih okolu 500 grbov od vseh mest in večjih krajev v našem cesarstvu. Tiskani bodo s srebrom, zlatom ter z barvami. Prvi snopič je te dni prišel na svetlo in prinesel jako krasne grbe 35 moravskih mest. — Mestni grbi nam čedalje bolj ginejo mej staro šaro. Meščanje so se v prejšnjih časih ponašali s svojimi grbi, dandanes pa jih je

malo videti celo na veselicah, slavnostih in obhodih, dasi se jako lepo podajajo na slavnostnih prostorih, kakor smo n. pr. videli na Ciril in Metodovi slavnosti v Logatci pred tremi leti. To preziranje zgodovinskih znamenj ni lepo. Grbi mest in trgov imajo svojo interesantno zgodovino, ki čestokrat zgodovino kraja pojasnjuje in dopolnjuje; zlasti po učilnicah, kadar se razlaga povestnica domača, treba bi bilo ozirati se tudi na grbe in kazati jih učencem. A celo mestni in občinski arhivi ne pazijo dovolj teh starin. Prav srečna je torej bila misel, izdajati naše grbe in tako nanje spomin oživiti v občinstvu. Rečeno delo priporoča se torej že po dobrem svojem namenu najprvo občinskim in šolskim oblastvom, potem pa tudi risarjem, litografom, gravirjem in dekoratêrjem, ker služijo grbi na razne plate v umetni obrtnosti.

Telegrama „Slovenskemu Narodu“:

London 20. februvarja. V zgornji zbornici izrazil je Granville upanje, da bode kmalu predložil rešitev egiptskega finančnega vprašanja. Po dogodkih v Sudanu pretrgana politika ostane neizpremenjena. Wolseley ima popolnem prostoro in dal se mu je nalog, uničiti Mahdijevo silo. V dolnji zbornici naznanila je vlada, da se je vojska pomaknila nazaj in da se bode do Gakdula, verjetno celo do Meravi-ja umaknila. Princ Hasan spremlja Wolseleya in ima kot civilni komisar oblast nad mudirji in civilnimi oblastvi v Sudanu. Meji vladnimi predlogami je tudi ona o federaciji avstralskih naselbin.

Berolin 20. februvarja. Za vladno predlogo o parobrodski subvenciji izdelali so člani raznih strank državnega zbora dodatke in preuredbe, v katerih se je oziralo na podaljšanje proge Brindisi-Aleksandrija do Trsta.

Razne vesti.

* (Geografsko društvo v Peterburgu) dobilo je nedavno od znanstvene postaje ob reki Leni naznanilo, da so v ledu dobili zopet jednega mamuta (predpotopnega slona). Žal, da so Jakuti glavo, del kože, par reber in levo sprednjo nogo odnesli. Ostali del mamuta pa je jako dobro ohranjen. Izkopavanje pa se vrši počasi, ker je vse trdo zamrznjeno.

* (Lizbonski svetovni poštni kongres.) 4. t. m. otvoril se je v Lizboni tretji svetovni poštni kongres. Nemčije zastopnik, ravnatelj Sachse, omenjal je v prvi seji 10 letnega uspešnega delovanja poštne zveze. 1874. leta imela je poštna zveza 22 dežel s 345 mil. prebivalci; do leta 1884 pa je pristopilo k zvezi že 53 dežel z 832 mil. prebivalci. Kongres volil je potem za rešitev raznih vprašanj in nalog tri odseke.

* (Potres.) V Adjudu in Tekuci v Rumuniji imeli so 16. t. m. ob tri četrt na 12. uro po noči precej močan, 2 sekundi trajajoč potres, katerega je spremljevalo silno podzemeljsko bobnenje. Mer mu je bila od vzhoda proti zahodu. V Adjudu tresla se je mej potresom hišna oprava.

* (Samomor tržnega nadzornika.) V Pešti ustrelil se je 18. t. m. opoludne tržni nadzornik Ivan Petyko. Samomoru 60 letnega moža dala je povod bojazen pred disciplinarno preiskavo, ki se je pričela proti njemu zaradi zlorabe uradne oblasti.

* (Dvojni samomor.) Nedavno sta se v Tarcalu v Zemlinskem komitatu na Ogrskem otrovali s cijankalijem 25letna soproga vinorejske šole ravnatelja Ludovika Szaba in njena sestričina izredno lepa, 17letna devotka. Kaj je tiralo mladi in nesrečni bitji v rano smrt, še nihče natančno ne vé, da si ljudje obilo in dokaj čudnega govoré.

* (Izneverjenje.) V Petrogradu zasledili so zadnje dni precejšnje izneverjenje. Blagajnični oskrbnik nekega izobraževalnega zavoda blage ranjke carice Marije ukradl je vrednostih papirjev za 50.000 rubljev ter jih zastavil v Volga-Kama in v diskontni banki za 33.975 rubljev. Nezvesti uradnik objavil je sam svoj zločin, ker so osobje v upravitelstvu tega zavoda letos izpremenili. Goljufija trajala je jedno leto.

* (Zanimiva dogodka zaljubljenega pevca.) Soproga nekega Berolinskega milijonarja prebivala je prvi čas letošnjega predpusta v Nici. V čuda lepe deželi, opasane z višnjem morskim valovjem, ovenčane s cvetnimi tratami, bje tudi človeško srce prijetniše in še navadni, vsakdanji človek postane lahko romantičen. Koliko bolj pa nežna soproga bogatega Kreza. Nekega večera — „že je migljalo na jasnem nebu brez števila zvezd, tiho šumel je cefir, mila luna odsevala je v srebrnem morji“ — donasal je prijeten večerni vetrič čarobne melodije na ušesi krasne gospé. To bil je pevec Henrik Gargiulo, ki je po milo-čarobnih glasovih svoje mandoline pošiljal svoji izvoljenki svoja ljubeznipolna čuvstva. Njenih lepih očes nebeško-krasni žarki razburili in ugreli so njegovo kri in

nekega dne dobil je Berolinski milijonar neveselo vest, da je njegova soproga v Nici v velikej nevarnosti pred čarobno silo vroče ljubezni laškega mladenciča. Precej prozajični soprog smatral je to ljubezen za odnošaj trenutka, a je naredil račun brez Laha. Kmalu dobi od zaljubljenega pevca iz Monakovega pismo, v kojem ta odločno zahteva, naj dovoli ločitev zakona svoje soproge in mu tudi pošlje takoj 7000 frankov, da bo lahko svoje ljubezni vročim željam ustregel in izvoljenko peljal k poroki. Milijonar odgovori, da se hoče z njim o tej zadevi še osobno dogovoriti. Henrik Gargiulo pelje se takoj s prvim vlakom v Berlin. A kako se začudi, ko ga na kolodvoru Friedrichstrasse dva redarja primeta in peljeta v zapor. Sedaj si nesrečni pevec v ječi zaman ubija glavo z besedami, katere mu tolmači njegov zastopnik dr. Friedman v francoščini o pjemu „zvižace“. Kaj hasne sedaj pevčeva pesen, kjer zakon zmagonosno gospodari? Vender sladko tolaži nesrečnega pevca njena vroča, zvesta ljubezen!

Lek v dober kup. Boljučim na želodec priporočati so pristi „Moll-ovi Seidlitz-praški“, kateri imajo poleg nizke cene najboljši lekarski uspeh. Skatljica z navodom uporabe 1 gld. a. v. Vsak dan jih razpošilja po poštnem povzračju A. Moll, lekarnar, c. kr. dvorni založnik, na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov preparat z njega varstveno znamko in podpisom. 1 (11-2)

Javna zahvala.

Velečastiti gospod J. Črne, učitelj četverorazredne ljudske šole na Vrhniki, je kot poverjenik „Narodne šole“, društva v pomoč slovenskemu ljudskemu šolstvu, s pripomočjo požrtvovalnega blag. gospoda Josipa Lenarčiča, Borovniškega učitelja gospoda H. Podkrajška in družih blagih rodoljubov ter šolskih prijateljev osnoval predpustno veselico, katere čisti prebitek v znesku 50 gld. 14 kr. je blagajnica „Narodne šole“ po g. poverjeniku sprejela za društvene namene. Za ta blagodušni dar izreka osnovalnemu odboru, zlasti pa g. Josipu Lenarčiču in vrlim Vrhnčanom najtoplejšo zahvalo.

V Ljubljani, dne 19. februvarja 1885.

„Narodne šole“ odbor:

Fel. Stegnar, M. Močnik,
prvostestnik. blagajnik.

Umrlj so v Ljubljani:

19. januarja: Fran Gostič, kazniškiški paznika sin, 11 mes., Lončarska steza št. 6, za spridenjem krvi pri davici.

V deželnej bolnici:

17. januarja: Marija Šustar, mizarjeva žena, 27 l., za mrzlico.

18. januarja: Ana Mihelič, delavčeva žena, 37 l. — Lovro Vohel, delavec, 72 l., za prisadom.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
19. febr.	7. zjutraj	731.79 mm.	-3.4° C	brezv.	megla	1.40 mm.
	2. pop.	735.13 mm.	-5.2° C	sl. vzh.	obl.	
	9. zvečer	734.86 mm.	-2.8° C	sl. vzh.	obl.	dežja.

Srednja temperatura + 3.8°, za 4.2' nad normalom.

Dunajska borza

dne 20. februvarja t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	83 gld. 70	kr.
Srebrna renta	84	10
Zlata renta	107	30
5% marčna renta	99	40
Akcije narodne banke	866	—
Kreditne akcije	305	30
London	124	20
Napol.	9	80
C. kr. cekini	5	81
Nemške marke	60	50
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld. 127	—
Državne srečke iz l. 1864	100 gld. 174	45
4% avstr. zlata renta, davka prosta	107	—
Ogrska zlata renta 6%	—	—
„ „ 4%	98	65
„ papirna renta 5%	94	25

Tucl:
18. februvarja.
Pri Mollu: Klaus z Dunaja.
Manzoni iz Vidma — Matuš z Dunaja — pl. Lazarini iz Istre — Herzi z Dunaja.
Pri Mateti: Strobach iz Maribora — Stross z Dunaja — Jonke z Borca — pl. Duncas iz Ljubljane. — Seiferth z Dunaja — Lambert Polak iz Celovca.
Pri avstrijskem cesarju: Vohovec iz Litije.

Kuverte s firmo
priporočila po nižji ceni
„NARODNA TISKARNA“
v Ljubljani.

5% štajerske zemljiše odvez obilg	104 gld.	—	kr.
Dunava reg. srečke 5%	100 gld	115	75
Zemlj. obilg. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	123	—	—
Prior obilg. Elizabetine zapad. železnice	112	40	—
Prior obilg. Ferdinandove sev. železnice	105	75	—
Kreditne srečke	100 gld	178	25
Rudolfove srečke	10	19	50
Akcije anglo-avstr. banke	120	107	50
Tramway-društ. velj.	170 gld a. v.	215	50

V „NARODNI TISKARNI“

v Ljubljani

so izšle in se dobivajo sledeče knjige:

Knez Serebrjani.

Roman. Spisal grof A. K. Tolstoj, poslovenil J. P. — Ml. 8°, 609 strani. Cena 70 kr., po pošti 80 kr.

NOV.

Roman. Spisal Turgenjev, poslovenil M. Mdoerh. — Ml. 8°, 32 pól. Cena 70 kr., po pošti 80 kr.

Tunak našega časa.

Roman. Spisal M. Lermontov, poslovenil J. P. — Ml. 8°, 264 strani. Cena 40 kr., po pošti 45 kr.

Dubrovski.

Povest. Spisal A. S. Puškin, poslovenil J. P. — Ml. 8°, 122 strani. Cena 25 kr., po pošti 30 kr.

Časnikarstvo in naši časniki.

Spisal * * * Stat. nominis umbra. Ml. 8°, 19 pól. Cena 70 kr., po pošti 75 kr.

Vabilo na naročbo

Jurčičevih zbranih spisov.

Jurčičevih „Zbranih spisov“ stoji:

I. zvezek, nevezan po elegantno vezan po	1.— kr. 1.50
II. zvezek, nevezan po elegantno vezan po	70 „ 1.20
III. zvezek, nevezan po elegantno vezan po	70 „ 1.20

Ako pa tudi odajemo vsak posamičen zvezek, vender se priporoča, pošiljati naročnino za več zvezkov skupaj. Naročnina znaša za I., II. in III. nevezani zvezek 2 gld. 40 kr. Za vse tri lepo vezane zvezke 4 gld.

Naročnina za zvezek I., II., III., IV. in V. stoji 3 gld. 50 kr., za elegantno vezanih prvih 5 zvezkov 6 gld. Naročnina pošilja se najprikladneje s poštami nakaznicami pod naslovom: g. Jos. Staré v Ljubljani, Marije Terezije cesta 5.

Naročniki dobivajo knjige franco.

Dijaki dobivajo Jurčičeve „Zbrane spise“ po 60 kr. izvod, ako si naroč skupno po 10 izvodov ter zanje pošljejo gosp. dru. Jos. Staretu v Ljubljano naročilno svoto 6 gld.

(22—10)

Odbor za Jurčičev spomenik.

Hiša

na glavni cesti, blizu Ljubljane znana gostilna se pristočno prodaja, ali pa za več let v najem daje. — Natančneje se izve pri Matjan-u v Gorenji Šiški. (97—2)

Mejnarodna linija. Iz Trsta v Novi-Jork naravnost.

Veliki prvorazredni parniki te linije vozijo redno v Novi-Jork in vsprejemajo blago in potnike po najnižjih cenah in z najboljšo postrežbo.

V NOVI-JORK. — Odhod iz TRSTA.

Parnik „Teutonia“, odhod okoli 15. dne marca 1885.

Kajuta za potnike 200 gold. — Vmesni krov 60 gold.

Potniki naj se obrnejo na

(20—24)

J. TERKULE,

generalnega pasažnega agenta,

Via dell' Arsenale Nr. 13, Teatro Comunale, v Trstu.

Zaradi vožnje blaga obrne naj se na Emiliano d' Ant. Poglayen, generalnega agenta v Trstu.

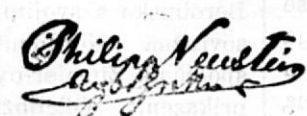

Boljši od vseh podobnih izdelkov, nemale te pastilje nič škodljivega v sebi; najuspešnejše se rabijo zoper boleznj v organih spodnjega dela telesa, prehajalno mrzlico, boleznj na koži, v možganih in ženske boleznj; čistijo kri in lahko odpravljajo bledo. Ni ga zdravila, ki bi bilo boljše in pri tem popolnem neškodljivo zoper

telesno zapretnje.

gotovi vir vseh boleznj. Ker so posladkorjene, uživajo jih radi tudi otroci. Te pille so odlikovane z jako častnim pismom dvornega svetnika Pitha.

Jedna skatljica s 15 pilami velja 15 kr. — Zavitek, osem skatljic skupaj, 120 pil, velja samo 1 gld. a. v.

Svarjenje! Vsaka skatljica, ki nima firme: Apotheke zum heiligen Leopold in na zadnji strani naše varstvene znamke, je ponarejena, ter svarimo, naj se ne kupuje.

Paziti se mora dobro, da kdo ne dobi slabega, neupitnega ali celo škodljivega izdelka. Vaško naj izrečno zahteva Neusteinovih Elizabetinih pil, te imajo na zavitku ter navodlu za rabo poleg stoječj podpis.

Glavna zaloga na Dunaji: Apotheke „zum heiligen Leopold“ des Ph. Neustein, Stadt, Ecke der Planken- und Spiegelgasse.

Za 1 gld. 15 kr. pošljemo franco jeden zavitek.